

انجام فعالیت ها در ساحات قرارداد

ماده چهل و هفتم:

(۱) قراردادی می تواند، در ساحه قراردادهای اکتشافی و تقسیم تولید و خدمت و تقسیم تولید، فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱- اعمار منازل رهايشی دایمی یا موقتی، نصب دستگاه های انجینری، احداث راه و سایر فعالیت ها طبق احکام قانون که عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را تسهیل نماید.

۲- استفاده از آب برای رفع حوايج روزمره و عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) طبق احکام این قانون.

۳- احداث، حفظ و مراقبت و به کار انداختن میدان های هوایی، سرک ها، پل ها، سیستم ارتباطی و آسایش گاه ها طبق احکام این قانون.

۴- ساختن پایپ آب، مجراهای آب، ایجاد زهیرها، بندها و مجرای فاضل آب، ایجاد فابریکات تبدیل نمودن فاضل آب به کود طبق احکام قانون.

۵- فراهم نمودن سایر تسهیلات لازم جهت انجام عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) در خارج از ساحه قرارداد به اجازه اداره.

(۲) ساحات مندرج ماده بیست و سوم این قانون از حکم فقره (۱) این ماده مستثنی می باشد.

(۳) قراردادی مکلف اند، هر نوع خساراتی را که به اثر عملیات مندرج فقره (۱) این ماده در زمین ملکیت شخص یا تحت تصرف وی وارد نموده است، جبران نمایند.

(۴) اداره مکلف است قبل از فعالیت های اجزای مندرج ۱، ۲، ۳ و ۴ فقره (۱) این ماده، منظوری مراجع ذیربط را اخذ نماید.

انتقال و ذخیره

ماده چهل و هشتم:

قراردادی می تواند با استفاده از تسهیلات ترانسپورتنی دولت یا سایر اشخاص در بدل اجرت معینه، نفت و گاز سهم خویش را تا محل فروش یا صدور از کشور انتقال دهد یا سهمیه مربوط را در داخل و یا خارج از ساحه قرارداد ذخیره نماید.

استخدام متخصصین

ماده چهل و نهم:

- (۱) قراردادی می تواند، به صورت مستقیم و غیر مستقیم کارکنان مورد نیاز را از داخل یا خارج کشور استخدام نماید، حق اولیت برای آنده اتباع افغانستان داده می شود که دارای تحصیل و تجربه معادل باشند.
- (۲) ادارات ذیربط دولتی مکلف اند، تسهیلات لازم را جهت بدست آوردن جواز کار برای کارکنان خارجی قراردادی و قراردادی فرعی خارجی آنها فراهم نمایند.

مکلفیت های قراردادی

ماده پنجاهم:

- (۱) قراردادی دارای مکلفیت های ذیل می باشد:
- ۱- اجرای کار مشخص در ساحه قرارداد.
  - ۲- تهیه و ارایه برنامه کامل کاری و بودجه سالانه برای انجام عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها)
  - ۳- تهیه گزارش های ربعوار از دفاتر حسابداری، صورت حسابات، نمونه ها و اطلاعات مربوط عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) به اداره.
  - ۴- حفظ و نگهداری اسناد و دفاتر حسابات جاری و مصارف عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) در جریان قرارداد مطابق روش های معیاری حسابداری پذیرفته شده در صنعت نفت و گاز (هایدروکارین ها).
  - ۵- ارایه گزارش عاجل درباره کشف نفت و گاز طبق قرارداد و ارسال نمونه آن به اداره.
  - ۶- در صورت کشف تجارتي نفت و گاز (هایدروکارین ها) محدود نمودن ساحه مربوط و سعی به منظور انکشاف و تولید آن.
  - ۷- تولید نفت و گاز (هایدروکارین ها) با نظر داشت اندازه مناسب آن، در مطابقت با طبیعت (خصوصیت) و وسعت ذخایر کشف شده.
  - ۸- انجام سریع و مثمر عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) در مطابقت با معیارهای قبول شده نفت و گاز (هایدروکارین ها) و تهیه و تدارک افزار تجهیزات ذخیروی و نصب آنها مطابق معیارهای بین المللی.
  - ۹- رعایت قوانین و مقرره های صحی، ایمنی کار، حقوق بشر، حفاظت محیط زیست و حفاظت از اجتماعات متأثر شده.
  - ۱۰- بررسی، تحقیق و ارزیابی موضوعات مربوط، تأثیرات عملیات قرارداد نفت و گاز (هایدروکارین ها) بالای محیط زیست و شرایط اقتصادی اجتماعی افراد.

۱۱- فراهم نمودن زمینه بازرسی و کنترل نماینده دولت از امور عملیات نفت و گاز (هایدروکارین ها)، دفاتر حسابات، گزارش ها و صورت حسابات.

۱۲- فراهم نمودن تضمین مالی جهت مطابقت آن با مکلفیت هایش در برابر دولت مطابق شرایط قرارداد عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها).

(۲) قراردادی مکلف است، به مصرف خویش تکنالوژی، سرمایه، تجهیزات، ماشین آلات و سایر ضروریات لازم را برای عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) در ساحه قرارداد آماده نماید، در صورت عدم کشف تجارتي، مصارف قراردادی جبران نمی باشد.

(۳) قراردادی مکلف است، خطرات احتمالی ناشی از عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) را متقبل گردیده خسارات وارده را طبق احکام این قانون جبران نماید.

اقدامات دولت در رابطه به رسیدگی شکایات

ماده پنجاه و یکم:

دولت می تواند، در مورد ادعای اشخاص حقیقی یا حکمی ثالث مبنی بر صدمه، خساره و ضایعات ناشی از عمل اشتباه قراردادی، قراردادی فرعی، وکیل قانونی و کارکنان یا نماینده گان آنها که در جریان عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) بوجود میاید، طبق احکام قانون اقدامات لازم را اتخاذ نماید.

شرایط عملیات صنایع نفت و گاز (هایدروکارین ها)

ماده پنجاه و دوم:

عملیات نفت و گاز (هایدروکارین ها) با نظر داشت احکام این قانون و قانون محیط زیست تحت شرایط ذیل صورت می گیرد:

۱- جلوگیری از آلودگی و ضرر رساندن به حیوانات، نباتات و پرندگان و تلاش به منظور حفاظت محیط زیست در مطابقت با معیارهای قبول شده صنایع نفت و گاز.

۲- حصول اطمینان، مبنی بر این که انجام عملیات نفت و گاز به صحت، رفاه و آسایش کارکنان مربوط و سایر اشخاص صدمه وارد نمی نماید.

۳- عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکارین ها) به صورت مؤثر و دقیق بر اساس معیار های پذیرفته شده صنایع نفت و گاز (هایدروکارین ها) اجراء گردیده و وسایل و تجهیزات لازم به اساس معیارهای بین المللی نصب و منتاژ گردد.

۴- نورم های بین المللی کار، حفاظت اجتماعی و حقوق بشر مدنظر گرفته شده و از هیچ گونه کار اجباری ویا از کارگران کم سن در عملیات نفت و گاز استفاده نشود.

پاکسازی ساحه

ماده پنجاه و سوم:

پاک سازی ساختمان ها و وسایل از کار افتاده داخل ساحه قرارداد و امن ساختن ساحه در حالات فسخ قرارداد به عهده قراردادی می باشد.

استخدام کارگران

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) قراردادی مکلف است، در عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) خویش کارگران افغان را استخدام نموده و آموزش دهد.

(۲) قراردادی و قراردادی فرعی وی مکلف اند، فرصت های کاری را برای اتباع شایسته افغان در عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تضمین نموده و برنامه های آموزشی را به این منظور طوری که در قرارداد تصریح شده، تهیه و تطبیق نمایند.

(۳) برنامه های آموزشی، آموزش اتباع افغانستان را در فعالیت های مدیریتی و تخنیکی به شمول مهندسی، تکنالوژی معلوماتی، تکنالوژی جیولوژی پترولیم، عملیات و حفاظت تجهیزات تولید، مذاکرات و مدیریت قرارداد که جهت اجرای مکلفیت های قراردادی مطابق قرارداد انجام می شود، احتوا نماید.

(۴) استخدام کارگر خارجی در بخش های مسلکی صرفاً در حالات استثنایی و برای مدت محدود جواز دارد.

تدارک اموال و خدمات داخلی

ماده پنجاه و پنجم:

هرگاه اموال و خدمات افغانی از لحاظ کمیت، کیفیت و قیمت با اموال و خدمات وارداتی مشابه و یکسان باشد، قراردادی مکلف است، اموال و خدمات افغانی را خریداری و تدارک نماید.

تعیین وکیل یا نماینده

ماده پنجاه و ششم:

هرگاه قراردادی مقیم افغانستان نبوده یا دفتر مرکزی آن در خارج قرار داشته باشد، در این صورت مکلف است نماینده قانونی خود را که در افغانستان اقامت داشته و دارای آدرس قانونی باشد معرفی نماید.

تهیه نفت و گاز (هایدروکاربن ها) برای دولت

ماده پنجاه و هفتم:

(۱) هرگاه دولت برای رفع نیازمندی های داخلی خود به نفت و گاز (هایدروکاربن ها) ضرورت داشته باشد، قراردادی ها مکلف اند، بر علاوه سهمیه مربوط، مقدار مورد نیاز را با نظر داشت حجم تولید شان در بدل قیمت معینه تهیه و به دسترس دولت قرار دهند.

(۲) نیازمندی های داخلی دولت در هر سکتور با در نظر داشت حجم و جریان آن در مقررۀ جداگانه تعیین گردیده و بعداً مذاکرات باز و آزاد میان عرضه کننده گان و مصرف کننده گان در مارکیت داخلی جای گزین آن خواهد شد.

(۳) دولت می تواند با نظر داشت مؤثریت اجتماعی و اقتصادی، حجم نیازمندی های داخلی را بر اساس مؤثریت اجتماعی و اقتصادی میان استفاده کننده های داخلی تقسیم نماید. کابینه حجم نیازمندی های داخلی را بر اساس مؤثریت اجتماعی و اقتصادی تثبیت نماید.

انتقال امتیاز قرارداد

ماده پنجاه و هشتم:

قراردادی نمی تواند، بدون اجازه کابینه و موافقۀ اداره امتیاز قرارداد را به شخص دیگر احاله، رهن یا انتقال دهد و یا حقوق و مکلفیت های مندرج آنرا واگذار نماید. قراردادی های فرعی مندرج ماده سی و ششم این قانون از این امر مستثنی است.

مطالب مندرج برنامه پیشنهادی انکشافی

ماده پنجاه و نهم:

(۱) هرگاه کشف تجارتي در ساحه قرارداد انکشاف و تقسیم تولید یا قبل از آغاز قرارداد خدمت و تقسیم تولید صورت گیرد، قراردادی مکلف است، برنامه انکشافی را جهت منظوری به اداره ارایه نماید.

(۲) برنامه انکشافی پیشنهاد شده از طرف قراردادی حاوی مطالب ذیل می باشد:

۱- پلان حفاظت محیط زیست و مدیریت در رابطه به پلان انکشافی کشف تجارتي.

۲- پلان توقف و آغاز کار در رابطه به عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)، ارزیابی محیط زیست، شرح ایکوسیستم (بوم شناسی) قبل از آغاز مرحله تولید انکشافی به شمول انواع حیوانات، نباتات و پرندۀ گان منطقه و کیفیت خاک، کیفیت هوا، آب های زیر زمینی و سطحی و منظره زیست موجودات حیه می باشد.

۳- تاثیر عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) بالای ساکنین منطقه.

۴-پلان مدیریتی محیط زیست شامل پلان های طرق حفاظت محیط زیست، رفع یا کاهش آلودگی و جبران خساره به مردم متضرر.

۵-پلان تعطیل و ترک کار و احیای محیط زیست متاثر شده بالاثر عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و اعاده آن به حالت طبیعی.

۶-بودجه انکشافی.

۷-پلان آغاز کار به شمول پلان مدیریت خطرات احتمالی برای عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

۸-ارزیابی محیط زیست، شرح ایکو سیستم قبل از آغاز مرحله تولید انکشافی به شمول انواع حیوانات، نباتات و پرندگان منطقه و کیفیت خاک، هوا، آب های زیر زمینی و سطحی و منظره زیست موجودات حیه اصلی منطقه و تاثیراتی که برنامه انکشافی پیشنهاد شده بالای ایکوسیستم خواهد داشت.

رعایت دساتیر وضع شده

ماده شصتم:

قراردادی مکلف است، پلان مدیریت خطرات احتمالی را آماده نماید و دستورالعمل و تدابیری که به منظور جلوگیری و رفع خطرات عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) بالای اجتماعات متاثره، کارکنان و حفاظت محیط زیست از طرف اداره وضع گردیده رعایت کند.

پلان صحی و تحفظی

ماده شصت و یکم:

قراردادی مکلف است، پلان صحی و تحفظی (تخنیک بی خطر) را به شمول پلان عمل سریع و عاجل (Emergency) ترتیب، نشر و تطبیق نماید.

گزارش دهی حوادث

ماده شصت و دوم:

(۱)قراردادی مکلف است، حین عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) از بروز حوادث جدی یا خطرات قریب الوقوع به اسرع وقت به اداره و ادارات دولتی محلی مربوط اطلاع دهد.

(۲)اداره مکلف است، در صورت بروز حوادث جدید یا خطرات قریب الوقوع جهت حل یا جلوگیری آن تدابیر اتخاذ نماید.

(۳)در صورت وقوع حوادث یا خطرات قریب الوقوع، قراردادی مکلف است تدابیر ممکنه را نظر به پلان مدیریت خطرات خویش جهت جلوگیری یا کاهش خطرات یا حوادث مذکور روی دست گیرد.

دبیارتمنت حفظ محیط زیست

ماده شصت و سوم:

دبیارتمنت حفاظت محیط زیست وزارت معادن و پترولیوم با نظر داشت حکم مندرج ماده دهم قانون معادن ایجاد گردیده و در همکاری با اداره ملی حفاظت محیط زیست دارای وظایف و مسؤولیت های ذیل می باشد:

۱-ارایه مشوره به منظور حفاظت محیط زیست.

۲-انجام مطالعات تخنیکی و بررسی ها در مورد حفاظت محیط زیست، پلان های مدیریتی محیط زیست، تعطیل و واگذاری کار.

۳-نظارت از رعایت موضوعات مربوط به حفاظت محیط زیست توسط قراردادی طبق احکام قوانین مربوط و شرایط مندرج قرارداد.

۴-نظارت از رعایت تدابیر مربوط به حفاظت محیط زیست توسط دارنده جواز طبق احکام قوانین مربوط، مقرره ها و جواز.

۵-رعایت مقرره های نفت و گاز (هایدروکاربن ها) حین عملیات نفت و گاز در مورد حفاظت محیط زیست.

ایجاد توافق

ماده شصت و چهارم:

هرگاه واحد های ساختمان ذخیره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) شامل ساحة چند قرارداد باشد، قراردادی های مربوط می توانند، عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را به موافقه همدیگر تنظیم نمایند. موافقه که تحت آن عملیات مشترک صورت می گیرد، از جانب اداره که در اسرع وقت ممکنه منظور می گردد. در صورتی که قراردادی ها در موعد معینه به موافقه نرسند، اداره در زمینه تصمیم اتخاذ می نماید.

قراردادهای خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی (قرارداد نوع سوم)

ماده شصت و پنجم:

(۱) دولت می تواند، جهت اخذ معلوماتی که بر اساس آن پالیسی های اکتشافی خویش را ترتیب می نماید، داخل قراردادهای خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی گردد.

(۲) قراردادهای خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی (قرارداد نوع سوم) حق اجرای سروی، آزمایش و مطالعات قراردادهای خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی را در یک ساحة تعیین شده تفویض می نماید، مشروط بر این که ساحة تعیین شده در داخل قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید (قرارداد نوع اول) و قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید (قرارداد نوع دوم) نباشد.

(۳) قراردادی تحت قرارداد خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی (قرارداد نوع سوم) مکلف است، در مورد پیشرفت کار به اداره گزارش داده، معلومات بدست آمده در نتیجه سروی ها، آزمایش ها یا مطالعات را مطابق مقرره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) در اختیار اداره بگذارد.

مالکیت معلومات

ماده شصت و ششم:

(۱) هرگونه معلومات که بر اساس قرارداد خدمات جیولوژیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی (قرارداد نوع سوم) جمع آوری می شود، ملکیت دولت است. شرایط نحوه استفاده امتیازات در رابطه به معلومات مذکور در مقرره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و قرارداد مربوط تعیین می گردد. قراردادی مکلف است، هر زمانی که امتیاز مربوط به معلومات جیولوجیکی، جیوفزیک و جیوشیمیکی را مورد استفاده قرار می دهد، به اداره اطلاع دهد.

(۲) قراردادی مکلف است، معلومات و نمونه های اصلی را که مربوط به اکتشاف و تقسیم تولید (قرارداد نوع اول) و قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید (قرارداد نوع دوم) می باشد نگهداری نموده و در صورت نیاز در دسترس اداره قرار دهد. در صورتی که معلومات و نمونه های مذکور بیرون از قلمرو افغانستان نگهداری گردند، قیمت دسترسی به آن به عهده قراردادی می باشد.

(۳) در صورت انقضاء، واگذاری و یا فسخ قرارداد، قراردادی مکلف است، اصل تمام نمونه ها و معلومات مربوط به عملیات نفت و گاز را که قبلا به اداره تسلیم نکرده به مصرف خویش، به اداره تحویل دهد.

(۴) قراردادی مکلف است، معلومات را که از جانب اداره بدست آورده، طور محرم حفظ نماید، نمی تواند آنرا بدون موجودیت موافقه کتبی اداره به شخص ثالث افشاء نماید، مگر این که در قرارداد طوری دیگر تصریح گردیده باشد.

فصل ششم

عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

قرارداد عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

ماده شصت و هفتم:

(۱) قرارداد عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) شامل اعطای جواز اعمار پایپ لاین ها و تأسیسات مربوط (پمپ ستیشن ها، وال ها و یا هم ذخیره گاه ها)، فعالیت های ذخیره نفت و گاز و عملیات انتقال می باشد. شرایط و مقرره های اعمار و فعالیت پایپ لاین ها و تسهیلات مربوط به شمول دیزاین، تعیین مسیر و امور ایمنی آن در قرارداد و مقرره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تنظیم می گردد.

(۲) وزارت معادن و پترولیوم، طرح مقرره عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را بر اساس مشوره و سفارشات کتبی اداره که شامل موارد ذیل بوده و محدود به آن نمی باشد، ترتیب و اعلان می نماید:

۱- مشخص نمودن این که مواد این قانون تنها مربوط عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) می باشد، در مورد عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) نیز تطبیق می گردد.

۲- مواردی که رقابت را تشویق نموده و اجازه مذاکرات را برای دسترسی به زیربنای مربوط به عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) مهیا می سازند.

شرایط اعمار و عملیات پایپ لاین

ماده شصت و هشتم:

(۱) احداث و عملیات پایپ لاین، پمپ ستیشن، تانک و وال ذخیره گاه و انتقالات نفت و گاز تحت قرارداد عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و صدور جوازنامه مربوط صورت گرفته می تواند. شرایط اعمار و عملیات پایپ لاین ها و تسهیلات مربوط به شمول دیزاین، تعیین مسیر و امور تحفظی آن در قرارداد پایپ لاین و مقرره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تنظیم می گردد.

(۲) عقد قرارداد و صدور جوازنامه جداگانه برای عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و اجزای متمم آن در صورتی که چنین اجزای مطابق قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید (قرارداد نوع اول) و قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید (قرارداد نوع دوم) صورت گیرد، لازم نیست، مشروط بر این که شرایط احداث و عملیات چنین پایپ لاین و تسهیلات مربوط آن که در فوق ذکر شده است به شمول مشخصات دیزاین، تعیین مسیر، حق عبور، امور تحفظی و تمام معلومات مربوط آن در برنامه انکشافی توضیح شده و مطابق احکام این قانون به منظوری اداره رسیده باشد.

ماده شصت و نهم:

- (۱) اندازه حق الاجرت ترانسپورتی در مورد استفاده از پایپ لاین از طرف اداره تعیین می گردد.
- (۲) هرگاه شخصی که طبق احکام قانون و مقرره مربوط پایپ لاین را احداث نموده، دولت یا سایر قراردادی ها به منظور انتقال نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به آن نیاز داشته باشند، می توانند بعد از کسب اجازه مالک پایپ لاین از آن استفاده نمایند. در صورت عدم توافق مالک، اداره در مورد استفاده از پایپ لاین با نظر داشت مکلفیت های قراردادی مالک پایپ لاین، تصمیم مقتضی اتخاذ می نماید.
- (۳) هر نوع تعرفه و شرایط وضع شده توسط اداره مطابق این ماده در مطابقت با موافقت نامه های بین المللی مرتبط به وضع تعرفه بالای ترانسپورت یا شرایط استفاده از پایپ لاین ها، اجراء می گردد.

فصل هفتم

عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

صدور جواز عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

ماده هفتم:

- (۱) هیچ شخص نمی تواند بدون داشتن جوازنامه عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را انجام دهد.
- (۲) سایر امور مربوط به جوازهای عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شمول درخواست جواز، ارزیابی، اعطاء یا عدم صدور جواز و نظارت از مطابقت عملیات یا مندرجات جواز های عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شمول جواز واردات با رعایت حکم ماده شصت و ششم این قانون در مقرره تنظیم می گردد. این مقرره شامل موارد ذیل بوده اما محدود به آنها نمی باشد:
  - ۱- انواع و میعاد جواز عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) که شامل جواز واردات، جواز پالایش و جواز استیشن های پترول بوده و محدود به آن نمی باشد.
  - ۲- شرایط لازم برای داوطلب جواز واردات، به شمول اهلیت حقوقی، عدم افلاس، عدم موجودیت تعارض منافع، عدم محکومیت به تخلف در معاملات تجاری، شایستگی لازم مسلکی و تخنیکی، موجودیت منابع مالی، تجهیزات و سایر دارایی های فیزیکی و تکمیل معیارهای مشخص صحی، ایمنی و محیطی.
  - ۳- روند درخواست دهی به اداره برای ارزیابی، اعطاء یا عدم صدور جواز از طرف اداره.

۴- وجایب عمومی دارندگان جواز و هر نوع شرایط عملیاتی که در مورد جواز وضع می گردد به شمول هر نوع شرایط پاک کاری، پلان های مدیریت محیط زیستی، پلان های صحتی و ایمنی، گزارش دهی حادثات و گزارش دهی کلی به اداره.

۵- فیس درخواستی، فیس تجدید جواز یا هر نو فیس قابل پرداخت به اداره.

۶- شرایط کسب موافقه کابینه در مورد واگذاری یا انتقال جوازها.

۷- شرایط تعلیق، فسخ یا لغو جواز توسط اداره.

۸- احکام مربوط به ثبت یا فسخ جواز عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) از طرف اداره مطابق احکام قانون قبل از انفاذ این قانون اعطاء گردیده است.

۹- احکام جهت تشویق رقابت و حمایت مذاکرات برای دسترسی به زیربنا در عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

جوازهای واردات

ماده هفتاد و یکم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند، بدون داشتن جواز واردات، نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را به شمول محصولات پترولیم به کشور وارد نماید.

(۲) اداره مکلف است، جواز واردات را مطابق احکام این قانون و مقرره مربوط صادر نماید. جواز های که در ارتباط با واردات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شمول محصولات پترولیم به کشور، قبل از انفاذ این قانون تحت قوانین دیگر صادر گردیده در خلال سه ماه بعد از ایجاد اداره نزد اداره ثبت می گردد.

(۳) اداره جواز واردات را از طریق داوطلبی باز و شفاف اعطاء می نماید. اداره مکلف است، در خلال سه ماه بعد از ایجاد اداره مقرره مربوط را تهیه و طی مراحل نماید که شامل موارد ذیل بوده و محدود به آن نمی باشد:

۱- انواع جوازهای وارداتی به شمول دسته بندی از جهت طبقات مشخص نفت و گاز و یا محصولات پترولیم بدون کدام استثناء.

۲- تعداد، میعاد و نوعیت هر جواز.

۳- شرایط لازم برای داوطلب جواز واردات، به شمول اهلیت حقوقی، عدم افلاس، عدم موجودیت تعارض منافع، عدم محکومیت به تخلف در معاملات تجاری، شایستگی لازم مسلکی و تخنیکی، موجودیت منابع مالی، تجهیزات و سایر دارایی های فزیکتی و تکمیل معیارهای مشخص صحتی، ایمنی و محیطی.

۴- حداقل فیس قابل پرداخت به اداره هر ارتباط به جواز واردات.

۵- روند تسلیمی آفر به اداره برای ارزیابی و یا رد آن.

(۴) اداره مکلف است در خلال شش ماه بعد از ایجاد اداره داوطلبی صدور جواز واردات را در مطابقت با مقرره مربوط برگذار نماید.

(۵) در صورتی که داوطلب شرایط لازم را تکمیل و روند داوطلبی تعیین شده در مقرره نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را پیروی نماید، اداره جواز واردات را با در نظر داشت بلندترین نرخ ارایه شده اعطاء می نماید.

(۶) جواز های واردات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و محصولات پترولیم که مطابق قوانین دیگر اعطاء گردیده باشد، (۹) ماه بعد از تأسیس اداره منقضی می گردد.

(۷) اداره حق واردات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را بر مبنای موافقتنامه های بین الدولتی تأیید شده مطابق قانون، به تصدی مواد نفتی و گاز مایع و یا اداره جاگزین آن اعطاء نماید، محدودیت های مندرج فقره های (۱ الی ۶) این ماده شامل تصدی مذکور و یا اداره جاگزین آن نمی گردد.

فصل هشتم

مالیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

بخش اول

امور مالی و حسابداری عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

امور حسابداری

ماده هفتاد و دوم:

قراردادی ها مکلف اند، امور حسابداری خویش را مطابق استانداردهای بین المللی گزارش دهی مالی (IFRS) نشر شده توسط بورد استانداردهای بین المللی حسابداری (International Accounting Standards Board) تنظیم نمایند.

پرداخت مالیات

ماده هفتاد و سوم:

(۱) قراردادی مکلف است، مالیات و عوارض گمرکی مربوطه را طبق احکام قانون تأدیه نمایند.

(۲) وزارت معادن و پترولیم می تواند به منظور حمایت قراردادی ها تضمینات مالی را در مورد ثبات مکلفیت های مالیاتی و عوارض گمرکی در قرارداد های امور مالی و حسابداری عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و

عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) مطابق احکام قانون در مشوره و توافق کتبی اداره و در تفاهم با وزارت مالیه درج نماید.

حق الامتیاز (رویالتی ها)

ماده هفتاد و چهارم:

(۱) قراردادی مکلف است، رویالتی تولیدات نفت و گاز طبیعی را طبق مقررۀ نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و مندرجات قرارداد اکتشاف و تقسیم تولید (قرارداد نوع اول) و قرارداد انجام خدمت و تقسیم تولید (قرارداد نوع دوم) تأدیه نماید.

(۲) مقدار رویالتی نفت و گاز مایع و گاز طبیعی بعد از وضع مقدار نفت و گاز تولید شده که جهت انجام عملیات تولیدی به مصرف می رسد، به اساس پیشنهاد وزارت معادن و پترولیم و موافقه کتبی قبلی اداره از طرف کابینه تعیین و در قراردادهای نمونوی (Model form contracts) عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) درج می گردد.

حق الاجاره سطح زمین

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) قراردادی مکلف است، کرایه سطح زمین مورد استفاده خود را به مالک یا متصرف پرداخت نماید.

(۲) کرایه فی هکتار سطح زمین در مقررۀ نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تعیین می گردد.

تخلفات

ماده هفتاد و ششم:

(۱) هرگاه حین بررسی قرارداد، قراردادی معلومات مزور یا فریبنده یا خلاف حقیقت را ارائه نموده باشد یا معلومات را نزد خویش پنهان نگهدارد، اداره می تواند از قراردادی معلومات مورد نیاز را مطالبه نماید. در صورتی که قراردادی جواب قناعت بخش را ارائه کرده نتواند یا معلومات ارائه شده کافی نباشد و معلومات دهی غلط و یا عدم ارائه معلومات سبب تخلف از مواد قرارداد باشد، قرارداد بعد از تصویب کابینه از طرف اداره فسخ می گردد و دولت مستحق دریافت جبران خساره که در نتیجه تخلف از قرارداد صورت گرفته، می باشد.

(۲) اداره مکلف است، دلایل مقنع فسخ قرارداد را نشر و کاپی آنرا به قراردادی ارسال نماید. در این صورت حقوق و امتیازات اعطاء شده به قراردادی تعلیق گردیده، ساحه مربوط و تضمینات ارائه شده به دولت تعلق می گیرد.

(۳) موارد مربوط به جریمه و جبران خساره در رابطه به تخلفات و نقض احکام این قانون و مقررۀ نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تثبیت می گردد.

(۴) هرگاه قراردادی به فسخ قرارداد، پرداخت جبران خساره یا جریمه نقدی قناعت نداشته باشد، موضوع غرض حل و فصل به حکمیت تجارتي یا محکمه ذیصلاح احاله می گردد.

(۵) هرگاه قراردادی از قرارداد تخلف نماید و تخلف آن بالای محیط زیست و یا صحت کارکنان یا جوانب سوم تأثیرات سوء داشته باشد، اداره می تواند عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) یا عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) را برای مدت که از شش ما بیشتر نباشد به حالت تعلیق در آورد.

(۶) تخلف از مواد قرارداد توسط هر یک از طرفین، طرف مقابل را قادر می سازد تا تقاضای جبران خساره را نماید.

(۷) هرگاه قراردادی به صورت جدی و مکرر از مواد قرارداد تخلف نماید، قرارداد از طرف مراجع ذیصلاح فسخ می گردد و دولت مستحق دریافت جبران خساره ایکه در نتیجه تخلف از قرارداد صورت گرفته است، می باشد.

(۸) جریمه های مربوط به تخلفات از قانون محیط زیست مطابق قانون مربوط و مقرره های آن تعیین می گردد.

انتقال اسعار

ماده هفتاد و هفتم:

قراردادی مکلف است، اسناد تقنینی بانکی کشور را رعایت نماید. در صورت تأدیه مالیات، ایفای وجایب مالی و سایر مطالبات وضع شده دولت، می تواند فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱- ورود اسعار به منظور اجرای عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

۲- انتقال اسعار به خارج کشور برای تأدیه قروض جهت تمویل عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) تأدیه پول تهیه کنندگان ماشین آلات و تجهیزات ضروری عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

۳- انتقال اسعار به سهام داران به خارج، برای پرداخت مفاد سهام و سایر منفعت های ناشی از عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

۴- انتقال اسعار سرمایه های خارجی که در امور نفت و گاز (هایدروکاربن ها) سرمایه گذاری شده باشد.

۵- انتقال پول اسعاری، دارایی ها و مایملکی که ناشی از فروش دارایی های قراردادی یا جبران خساره مربوط سرمایه گذاری خارجی بدست آمده باشد.

۶- خریداری آزادانه پول افغانی یا اسعار مطابق نرخ بازار اسعار.

۷- داشتن حساب بانکی به پول افغانی یا اسعاری یا هر دو در افغانستان.

۸- داشتن حساب بانکی به اسعار در خارج افغانستان مطابق اسناد تقنینی دافغانستان بانک.

ماده هفتاد و هشتم:

(۱) امتیازات قراردادی تحت قرارداد عملیات بالادستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) یا عملیات میان دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)، ملکیت های قراردادی و سهم قراردادی که مطابق قرارداد مستحق آن می باشد، به صورت مستقیم یا غیر مستقیم استملاک نمی گردد، مگر مطابق احکام قانون و ایجابات ضروری عامه باشد.

(۲) دولت حین استملاک، جبران خساره قراردادی را مطابق قوانین نافذه و معیارهای بین المللی می پردازد. تأدیة جبران خساره برای قراردادی به اسعار معتبر و قابل تبادل صورت می گیرد.

بخش دوم

مداخله، نظارت و امور مالی در عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

مداخله و نظارت در نرخ ها

ماده هفتاد و نهم:

(۱) اداره مکلف است، طرز العمل های مناسب را جهت نظارت بر نرخ محصولات عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شمول محصولات اولیه پترولیم وضع نماید.

(۲) در حالت اضطرار (جنگ، خطر جنگ، اغتشاش وخیم، آفات طبیعی و یا حالت مماثل)، یا سایر موانع یا توقف عرضه نفت و گاز بالوسيله حوادث غیر مترقبه و یا بر اساس غلفت یا تخلف عمدی اشخاص، اداره می تواند بعد از مشوره با کابینه، مؤقتاً در جریان عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) از طریق تطبیق تدابیر یا محدودیت های وضع شده در پلان مرتبۀ عرضه نفت و گاز (هایدروکاربن ها) که از طرف اداره بعد از تأییدی کابینه تهیه شده، مداخله نماید. این نوع مداخله می تواند شامل کنترل مؤقتی نرخ ها، مطابق حکم فقره (۳) این ماده، در حالات توقف عرضه نورمال نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به علت سوء استفاده عملیات کننده گان (اپراتورها) یا سایر حالات اضطراری گردد.

(۳) هرگاه اداره تشخیص دهد که دارنده جواز عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شکل مکرر از حد اعظم نرخ های نشر شده تجاوز نماید، اداره می تواند بعد از مشوره با کابینه مؤقتاً حد اعظم نرخ فروش پرچون نفت و گاز مربوطه را برای یک مدت معین در تمام یا بخشی از مارکیت کشور وضع نماید.

مالیات و سایر پرداخت ها

ماده هشتادم:

(۱) مالیات، محصول و عوارض گمرکی یا سایر فیس های وضع شده توسط قانون بر فروش نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و اجرای عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) توسط مراجع ذیصلاح جمع آوری می گردد.

(۲) مالیات، محصول و عوارض گمرکی یا سایر فیس های مندرج فقره (۱) این ماده با رعایت قوانین نافذه می تواند نظر به محصول و بر اساس پالیسی های قیمت گذاری محصولات متفاوت باشد، اما همیشه منحصیث یک مقدار تعیین شده فی واحد وضع می گردد نه به عنوان یک فیصدی از سر جمع ارزش محصول.

(۳) فیس های عملیات پایین دستی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) در مقررہ تنظیم می گردد.

(۴) تمامی محصولات و عوارض گمرکی و ارداتی نفت و گاز (هایدروکاربن ها) به شمول محصولات پترولیم، بدون استثنا، در زمان ورود پرداخت می گردد. معافیت، تخفیف یا باز پرداخت محصول و عوارض گمرکی بعد از ارایه اسناد قانع کننده از طرف وارد کننده به اداره صورت می گیرد.

فصل نهم

احکام نهایی

تحویل عواید

ماده هشتاد و یکم:

اداره مکلف است، عواید ناشی از اعطای جوازها، فیس ها، رویالتی، کرایه سطح زمین و جریمه های عملیات نفت و گاز (هایدروکاربن ها) و سایر موارد مربوطه را به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید.

منبع تطمیع کارکنان دولت

ماده هشتاد و دوم:

قراردادی و هیچ شخص دیگری نمی تواند، به عنوان پاداش، بخشش، حق الزحمه، وجوه یا هر شی دارای ارزش مادی و معنوی را به صورت مستقیم و غیر مستقیم به کارکنان دولت افغانستان یا شخص ثالث به منظور وادار ساختن به اعطای امتیاز قرارداد، جوازنامه و سایر تسهیلات در زمینہ بردازد. در صورت تخلف از این امر علاوه بر تطبیق مجازات معینہ، قرارداد نیز فسخ می گردد.

حل اختلافات

ماده هشتاد و سوم:

(۱) هرگاه قراردادی شخص حقیقی یا حکمی داخلی باشد، اختلافات ایجاد شده میان دولت و قراردادی در محاکم داخلی، حل و فصل می گردد.

(۲) هرگاه قراردادی شخص حقیقی یا حکمی خارجی باشد، اختلافات به یکی از طریقه های ذیل حل و فصل می گردد:

۱- در صورتی که اختلافات میان دولت و قراردادی باشد، مطابق شرایط مندرج قرارداد.

۲- هرگاه اختلافات میان دولت و قراردادی مطابق شرایط مندرج قرارداد حل و فصل شده نتواند، رسیدگی آن از طریق مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) با نظر داشت کنوانسیون حل منازعات سرمایه گذاری بین دولت و اتباع سایر کشورها مؤرخ (۱۸) مارچ (۱۹۶۵) میلادی صورت می گیرد.

(۳) هر گاه حل اختلاف از طریق مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) ممکن نباشد یا قراردادی ترجیح دهد تا حکمیت از طریق کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (UNCITRAL) یا کدام حکمیت دیگر یا طرز العمل دیگر حل منازعات که اداره و قراردادی به آن موافقه نماید، حل و فصل گردد در این صورت دولت در مورد ارایه اختلاف به (UNCITRAL) مطابق مقررات میانجیگری (UNCITRAL) (۱۹۷۶) موافقه می نماید.

(۴) هرگاه منافع مالکیت قرارداد بیشتر از (۲۵ درصد) متعلق به سرمایه گذار خارجی باشد، قراردادی به حیث تبعه تلقی گردیده و اختلاف مطابق جزء ۱ ماده بیست و پنجم کنوانسیون مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری حل و فصل می گردد.

(۵) هرگاه منافع مالکیت قرارداد بیشتر از (۲۵ درصد) متعلق به دولت باشد، موضوع اختلاف مطابق جزء ۳ ماده بیست و پنجم کنوانسیون مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری بعد از موافقه دولت به آن احاله شده می تواند.

(۶) در صورتی که دولت یکی از طرفین منازعه بوده و موضوع به میانجیگری ارجاع گردیده باشد، رئیس عمومی اداره، وزیر عدلیه و نماینده با صلاحیت لوی خرنوالی به نمایندگی از دولت به حیث مدعی یا مدعی علیه در داخل یا خارج کشور تعیین شده می توانند.

تفتیش مالی

ماده هشتاد و چهارم:

اجراآت اداره طور ربعوار از طرف یک شرکت معتبر حسابداری بین المللی در مطابقت به معیار های گزارش دهی مالی بین المللی (IFRS) منتشره بورد استندرد های بین المللی حسابداری (International Accounting Standards Board)، مورد تفتیش مالی قرار می گیرد. شرکت مذکور مکلف است، گزارش کتبی تفتیش را به بورد و کابینه ارایه نماید. اداره مکلف است، مکلف است، گزارش ارزیابی و تفتیش مالی را طی دو هفته بعد از دریافت آن در وبسایت مربوطه نشر نماید.

شفافیت

ماده هشتاد و پنجم:

اداره مکلف است، صورت جلسات بورد را در خلال دو هفته بعد از تدویر جلسه و تمام قرارداد های منعقد با سکتور خصوصی را در خلال دو هفته بعد از انعقاد آن با در نظر داشت حریمیت چنین قراردادهای، از طریق وبسایت نشر نماید.

وضع مقررہ ہا، لوائی و طرز العمل ہا

مادہ ہشتاد و ششم:

(۱) وزارت معادن و پٹرولیم به همکاری اداره می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررہ ہا را پیشنهاد و طرز العمل ہا را در مورد عملیات بالادستی نفت و گاز (ہایدروکاربن ہا) و عملیات میان دستی نفت و گاز (ہایدروکاربن ہا)، وضع و طی مراحل نماید.

(۲) اداره می تواند امور مربوط به عملیات پایین دستی نفت و گاز (ہایدروکاربن ہا) را در مقررہ ہا، لوائی و طرز العمل ہا تنظیم و تطبیق نماید.

انفاذ

مادہ ہشتاد و ہفتم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریدہ رسمی نشر گردد، با انفاذ آن قانون نفت و گاز (ہایدروکاربن ہا) منتشرہ جریدہ رسمی شماره (۹۷۲) سال ۱۳۸۷ و سایر احکام مغایر این قانون ملغی شمره می شود.